

بیمارستان امام حسین (ع) یبجار

مسمومیت با الکل

IHH-PE-PA-EM14

واحد آموزش به بیمار و سلامت همگانی

شماره تلفن: ۰۸۲۳۸۲۳۶۰۶۸

آدرس وب سایت بیمارستان:

<https://muk.ac.ir/Page?pagelid=۲۳>

مقدمه:

بدن ما قادر است الکل را مانند هر ماده دیگری بسوزاند. اما با این وجود این ماده برای بدن سمی است. مسمومیت با الکل زمانی رخ می دهد که مقدار زیادی الکل در یک دوره کوتاه زمانی مصرف شود. این مسمومیت معمولاً به علت وجود اتانول که در نوشیدنی های الکلی مانند آبجو، شراب و مشروبات الکلی یافت می شود، اتفاق می افتد.

الکل، توسط کبد تجزیه شده، به محصولات جانبی بیشتری تجزیه شده و از بدن دفع می شود. با وجود توانایی بدن برای سوزاندن الکل و از بین بردن محصولات جانبی آن، ظرفیت بدن برای انجام این فرآیند محدود است. یعنی حجم کمی از الکل می تواند توسط بدن جذب و دفع شود. مصرف بیش از حد ظرفیت بدن می تواند این پردازش را دچار اختلال کند. این اختلال نیز باعث می شود الکل فرآوری نشده در جریان خون وارد شود. گردش این مواد خطرناک در سیستم های بدن می تواند موجب مسمومیت، آسیب و حتی تخریب دائمی اندام های بدن شوند.

مشروبات غیر استاندارد:

با توجه به ممنوع بودن تولید و فروش مشروبات الکلی در ایران بسیاری از افراد سودجو اقدام به تولید غیرقانونی این مشروبات می کنند.

موادی که حاوی قند هستند مثل سیب، انگور، هندوانه و... طی فرآیندهایی از قبیل تخمیر و تقطیر، الکل تولید

می کنند. اما اگر به جای میوه از چوب آن استفاده شود متانول یا الکل چوب تولید می شود که یکی از سموم خطرناک برای بدن می باشد. در اثر دگرگونی این نوع مشروب در کبد موادی تولید می شود که تجمع آنها در چشم منجر به بروز کوری می شود.

از طرفی دیگر ممکن است افزودنی های غیر مجاز به مشروبات اضافه کنند افزودنی های خطرناکی که فقط گیجی و خواب آلودگی به همراه دارند و حتی ممکن است آنها را تا حد مرگ پیش ببرد. دیازپام، هیستامین و به خصوص آمفتامین ها که ریسک بالایی دارند از جمله این افزودنی های تقلبی مشروبات است.

نشانه های مسمومیت با الکل:

۱- استفراغ

۲- گیجی

۳- تنفس آرام

در زمان مسمومیت ممکن است فرد در مقطعی تنفس کند و در مقطع دیگر تنفسش قطع شود. شروع تنفس او بسیار آهسته و کم عمق است.

۴- بی حسی

بی حسی حالتی است که در آن فرد آگاه است اما به محرک های خارجی بی توجه می باشد. بسیاری از مواقع این حالت با مستی اشتباه گرفته می شود در حالی که بی حسی یکی از نشانه های مسمومیت با الکل است.

۵- پوست رنگ پریده

۶- درجه حرارت پایین بدن

۷- تشنج

۸- از دست دادن هوشیاری

اقدامات اولیه جهت فرد مسموم:

اقداماتی که در هنگام مسمومیت باید انجام داد:

- تماس با اورژانس (۱۱۵)

- جدا کردن فرد از الکل.

- فرد نباید رانندگی کند.

- فرد در محیط بی خطری قرار داده شود تا با اجسام
خطرساز تماس نداشته باشد و نیفتد.

- تحریک هوشیاری فرد مثلاً با صحبت کردن و کنترل
آن

- اگر فرد قادر به بلعیدن است به او مقداری آب دهید.
- فرد را طوری بخوابانید که صورتش باز باشد. این مانع
از خفگی شده و اجازه می دهد تا راه هوایی باز بماند.
هرگز اجازه ندهید فرد به پشت بخوابد. بهترین حالت
خواباندن قرار دادن بیمار بر یک پهلو است تا در صورت
بروز استفراغ مواد غذایی وارد مجاری هوایی نشود.

اقداماتی که در هنگام مسمومیت نباید انجام

داد:

- نوشیدن قهوه تلخ یا کافئین: این نوشیدنی ها به هیچ
عنوان اثرات مسمومیت با الکل را خنثی نمی کنند.

- دوش آب سرد: شوکی که در اثر تماس با آب سرد
بوجود می آید می تواند منجر به از دست دادن
هوشیاری شود.

- قدم زدن: قدم زدن نه تنها سبب افزایش سرعت روند
خروج الکل از بدن نمی شود که سرعت متابولیسم آنرا
افزایش داده و باعث تشدید مسمومیت میگردد.

- خوابیدن به منظور از بین رفتن اثرات مسمومیت با
الکل: امکان از دست دادن هوشیاری به هنگام خواب
وجود دارد.

منابع:

- مسمومیت ها. رضا، پوردست گردان. (۱۳۹۳).

- فوریت پرستاری برونر و سودارث . مسمومیت
ها. (۲۰۱۰).